

MÃ ĐỀ: 111

(Đề có 02 trang)

PHẦN 1. Đọc (6 điểm)

Đọc văn bản dưới đây:

Mùa hồng quê tôi

(1) Khi những làn sương mỏng manh trắng muốt từ các ngọn núi hình răng cưa theo gió tràn về, nhả nhá quẩn quanh từng mái nhà sàn trong bản, là lúc nương trên, nương dưới lúa sớm đã bắt đầu chuyển từ các sắc xanh nõn nà sang lốm đốm màu trứng rạn. Khắp bản gần, bản xa vang lên tiếng chày giã cốm náo nức mời gọi từng đôi nam thanh nữ tú tay trong tay, mắt trong mắt khua vang nhịp chày đôi tình tứ, đất trời ngào ngạt, thấm đượm hương thơm, đó là mùa thu thanh tao, rạng rỡ đã về với núi rừng.

[...]

(2) Bản tôi nhiều hồng lắm, hồng mọc tự nhiên thành rừng, tầng tầng, lớp lớp từ trên núi miên man chảy xuống thung lũng, rồi dắt díu, rủ nhau chạy về đứng đan xen cùng với các loài cây trong vườn tủa bóng mát bao bọc những nếp nhà sàn đầm ấm dưới chân núi. Không biết cây hồng quê tôi có từ thửa nào, người già trong bản bảo khi sinh ra thì đã thấy tụi cây này rồi. Hồng bản tôi thật lạ! Mỗi một đời cây không nảy nở, lớn lên từ hạt như những giống cây ở miền quê khác. Nó tách mầm từ rễ cây, đội qua bao lớp đá, hé mắt, nảy lá đón ánh mặt trời. Rễ cây hút những chất ngọt ngào, tinh túy được chắt ra từ đất núi, uống nước trong vắt dưới khe sâu lớn lên, sinh sôi thành những cánh rừng hồng ngút ngát tầm mắt. Trải qua bao tháng ngày, những cây hồng cứng cáp, bình sinh lớn lên giữa núi rừng.

(3) Như ước hẹn với đất trời, mỗi dịp thu sang, vô vàn những tán lá hồng xanh ngấn ngắt chuyển màu da cam, gió bứt lá cây ràn rạt là đến độ những quả hồng thon thả khoác trên mình màu vàng rực rỡ đến lạ kỳ. Từ trên núi đến bản, lung linh màu vàng muôn sắc độ của vô vàn những trái hồng đang tắm mình trong nắng thu. Người bản náo nức, hồ hởi đi trẩy hồng đông như ngày hội. Người nọ giục người kia nhanh cái tay, không thì hồng chín rộ, chín quá không còn giòn nữa.

(4) Cho đến bây giờ, biết bao năm trôi qua, lớp lớp lũ trẻ trong bản lớn lên, nhiều người giống như tôi, mãi mê đi mãi, cái chân ngày một xa bản. Chỉ có những cây hồng không hạt là thủy chung với vùng đất cần cỗi ít đất, nhiều đá ở bản tôi, làm nên những trái vàng thơm thảo. Dẫu rằng nhiều đêm dưới phố nhớ lắm tiếng lao xao, rì rào của rừng hồng trên quê núi, nhưng đành nén lòng bằng tiếng thở dài, bởi cuộc sống mưu sinh, mấy ai có thể mỗi lúc nhớ quê mà tất tả trở về?

(Bùi Thị Như Lan, *Báo Bắc Kạn cuối tuần*, 28/09/2024, tr.4)

Trả lời các câu hỏi sau:

Câu 1: Tìm những từ ngữ, hình ảnh miêu tả quả hồng trong đoạn (3).

Câu 2: Chỉ ra yếu tố tự sự và trữ tình, cho biết tác dụng của hai yếu tố đó trong đoạn văn sau: “*Bản tôi nhiều hồng lắm, hồng mọc tự nhiên thành rừng, tầng tầng, lớp lớp từ trên núi miên man chảy xuống thung lũng, rồi dất dứu, rủ nhau chạy về đứng đan xen cùng với các loài cây trong vườn tỏa bóng mát bao bọc những nếp nhà sàn đầm ấm dưới chân núi. Không biết cây hồng quê tôi có từ thửa nào, người già trong bản bảo khi sinh ra thì đã thấy tụi cây này rồi. Hồng bản tôi thật lạ! Mỗi một đời cây không nảy nở, lớn lên từ hạt như những giống cây ở miền quê khác. Nó tách mầm từ rễ cây, đội qua bao lớp đá, hé mắt, nẩy lá đón ánh mặt trời.*”

Câu 3: Nêu nội dung chính của văn bản.

Câu 4: Giải thích và chỉ ra cách giải thích nghĩa của từ *nõn nà* trong đoạn sau: ... *nuơng trên, nuơng dưới lúa sớm đã bắt đầu chuyển từ các sắc xanh nõn nà sang lốm đốm màu trướng rần.*

Câu 5: Thông điệp nào từ văn bản có ý nghĩa nhất đối với em? Lí giải vì sao. (Viết câu trả lời trong khoảng 5 -7 dòng).

PHẦN 2. Viết (4 điểm)

Anh/ chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của em về ý nghĩa của những lời nói tích cực trong cuộc sống.

...Hết...

Họ và tên thí sinh.....số báo danh.....

Mã đề: 113 (HS Hòa nhập)

(Đề có 02 trang)

Đọc hiểu (10.0 điểm)

Đọc văn bản dưới đây:

Mùa hồng quê tôi

(1) Khi những làn sương mỏng manh trắng muốt từ các ngọn núi hình răng cưa theo gió tràn về, nhả nhả quấn quanh từng mái nhà sàn trong bản, là lúc nương trên, nương dưới lúa sớm đã bắt đầu chuyển từ các sắc xanh nõn nà sang lốm đốm màu trụng rần. Khắp bản gần, bản xa vang lên tiếng chày giã cốm náo nức mời gọi từng đôi nam thanh nữ tú tay trong tay, mắt trong mắt khua vang nhịp chày đôi tình tứ, đất trời ngào ngạt, thấm đượm hương thơm, đó là mùa thu thanh tao, rạo rờ đã về với núi rừng.

[...]

(2) Bản tôi nhiều hồng lắm, hồng mọc tự nhiên thành rừng, tầng tầng, lớp lớp từ trên núi miên man chảy xuống thung lũng, rồi dất dứu, rủ nhau chạy về đứng đan xen cùng với các loài cây trong vườn tủa bóng mát bao bọc những nếp nhà sàn đầm ấm dưới chân núi. Không biết cây hồng quê tôi có từ thửa nào, người già trong bản bảo khi sinh ra thì đã thấy tụi cây này rồi. Hồng bản tôi thật lạ! Mỗi một đời cây không nảy nở, lớn lên từ hạt như những giống cây ở miền quê khác. Nó tách mầm từ rễ cây, đội qua bao lớp đá, hé mắt, nẩy lá đón ánh mặt trời. Rễ cây hút những chất ngọt ngào, tinh túy được chắt ra từ đất núi, uống nước trong vắt dưới khe sâu lớn lên, sinh sôi thành những cánh rừng hồng ngút ngát tầm mắt. Trải qua bao tháng ngày, những cây hồng cứng cáp, bình sinh lớn lên giữa núi rừng.

(3) Như ước hẹn với đất trời, mỗi dịp thu sang, vô vàn những tán lá hồng xanh ngấn ngắt chuyển màu da cam, gió bứt lá cây ràn rạt là đến độ những quả hồng thon thả khoác trên mình màu vàng rực rỡ đến lạ kỳ. Từ trên núi đến bản, lung linh màu vàng muôn sắc độ của vô vàn những trái hồng đang tắm mình trong nắng thu. Người bản náo nức, hồ hởi đi trẩy hồng đông như ngày hội. Người nọ giục người kia nhanh cái tay, không thì hồng chín rộ, chín quá không còn giòn nữa.

(4) Cho đến bây giờ, biết bao năm trôi qua, lớp lớp lũ trẻ trong bản lớn lên, nhiều người giống như tôi, mãi mê đi mãi, cái chân ngày một xa bản. Chỉ có những cây hồng không hạt là thủy chung với vùng đất cần cỗi ít đất, nhiều đá ở bản tôi, làm nên những trái vàng thơm thảo. Dẫu rằng nhiều đêm dưới phố nhớ lắm tiếng lao xao, rì rào của rừng hồng trên quê núi, nhưng đành nén lòng bằng tiếng thở dài, bởi cuộc sống mưu sinh, mấy ai có thể mỗi lúc nhớ quê mà tất tả trở về?

(Bùi Thị Như Lan, *Báo Bắc Kạn cuối tuần*, 28/09/2024, tr.4)

Trả lời các câu hỏi sau:

Câu 1: Tìm những từ ngữ, hình ảnh miêu tả quả hồng trong đoạn (3).

Câu 2: Chỉ ra yếu tố tự sự và trữ tình, cho biết tác dụng của hai yếu tố đó trong đoạn văn sau: “*Bản tôi nhiều hồng lắm, hồng mọc tự nhiên thành rừng, tầng tầng, lớp lớp từ trên núi miên man chảy xuống thung lũng, rồi dất dứu, rủ nhau chạy về đứng đan xen cùng với các loài cây trong vườn tỏa bóng mát bao bọc những nếp nhà sàn đầm ấm dưới chân núi. Không biết cây hồng quê tôi có từ thửa nào, người già trong bản bảo khi sinh ra thì đã thấy tụi cây này rồi. Hồng bản tôi thật lạ! Mỗi một đời cây không nảy nở, lớn lên từ hạt như những giống cây ở miền quê khác. Nó tách mầm từ rễ cây, đội qua bao lớp đá, hé mắt, nẩy lá đón ánh mặt trời.*”

Câu 3: Nêu nội dung chính của văn bản.

Câu 4: Giải thích và chỉ ra cách giải thích nghĩa của từ *nõn nà* trong đoạn sau: ... *nuơng trên, nuơng dưới lúa sớm đã bắt đầu chuyển từ các sắc xanh nõn nà sang lốm đốm màu trướng rần.*

Câu 5: Thông điệp nào từ văn bản có ý nghĩa nhất đối với em? Lí giải vì sao. (Viết câu trả lời trong khoảng 7 -10 dòng)

...Hết...

Họ và tên thí sinh.....số báo danh.....

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn: Ngữ Văn lớp 11

Mã đề: 111

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	-Từ ngữ miêu tả quả hồng: <i>thon thả, khoác, lung linh, tắm, chín rộ, giòn</i> -Hình ảnh miêu tả quả hồng: <i>quả hồng thon thả, màu vàng rực rỡ đến lạ kỳ, màu vàng muôn sắc độ của vô vàn những trái hồng đang tắm mình trong nắng thu, hồng chín rộ</i> - HS không cần tách ra từ ngữ, hình ảnh. - HS nêu được 4 ý: 1.0 điểm. - HS ghi cả câu: 0.25 điểm.	1,0
	2	- Yếu tố tự sự: (0.5) + Bản tôi nhiều hồng lắm, hồng mọc tự nhiên thành rừng, từ trên núi miên man chảy xuống thung lũng. + cây hồng đứng đan xen cùng với các loài cây trong vườn tỏa bóng mát bao bọc những nếp nhà sàn đầm ấm dưới chân núi. + người già trong bản bảo khi sinh ra thì đã thấy bụi cây này rồi. + Mỗi một đời cây không nảy nở, lớn lên từ hạt như những giống cây ở miền quê khác. Nó tách mầm từ rễ cây, đội qua bao lớp đá, hé mắt, nảy lá. +... - Yếu tố trữ tình: (0.5) + Bản tôi nhiều hồng lắm. + Hồng bản tôi thật lạ! +... -Tác dụng: (0.5) + Nghệ thuật: sinh động, gợi hình gợi cảm về hình ảnh cây hồng. + Thể hiện được đặc điểm của cây hồng quê hương và tình cảm yêu quý, trân trọng, cảm giác gần gũi thân quen của tác giả với cây hồng quê mình. - HS có thể diễn đạt cách khác. - Yếu tố tự sự: HS ghi được 2 ý trở lên mới được 0.5 điểm. - Yếu tố trữ tình HS ghi 1 ý được 0.5 điểm. - Tác dụng ghi cả 2 ý mới được 0,5 điểm.	1,5

	3 - Nội dung chính của văn bản: + Văn bản nói về mùa hồng ở vùng núi quê hương tác giả. + Không khí tung bừng của người dân thôn bản khi đất trời vào thu, vào mùa hồng. + Tình cảm nhớ thương của tác giả đối với mùa hồng quê hương. <i>Mỗi ý đúng 0.5 điểm. 2/3 ý được 1 điểm. HS có thể diễn đạt cách khác.</i>	1,0
	4 - Nghĩa của từ <i>nồn nà</i>: có vẻ mịn màng và mượt mà. - Cách giải thích: phân tích nội dung nghĩa của từ. <i>HS giải thích đúng, ghi cách giải thích sai: 0.5 điểm.</i> <i>HS giải thích sai, ghi cách giải thích đúng 0,0 điểm.</i>	1,0
	5 -Nêu thông điệp: (1.0 điểm) + Trân trọng những điều đẹp đẽ của quê hương, những nét văn hóa của quê hương. + Tình cảm dành cho quê hương. +... Lí giải hợp lí. (0.5 điểm) - <i>Nếu ghi thông điệp là đoạn 4, không ghi gì và nêu ý nghĩa 0,5 điểm.</i> - <i>Nếu HS ghi 1 câu trong văn bản ra mà đúng và có lí giải chấm bình thường.</i> - <i>Nếu HS ghi dài dòng không rõ thông điệp và có lí giải thì 0,75- > 1,0 điểm.</i>	1,5
II	VIẾT	4,0
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc đoạn nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề nghị luận, thân bài triển khai được vấn đề nghị luận, kết bài khái quát được vấn đề nghị luận.	0,5
	<i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> - Ý nghĩa của lời nói tích cực trong cuộc sống.	0,25
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành luận điểm</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới những vấn đề sau:	
	1. Mở đoạn - Giới thiệu về ý nghĩa của lời nói tích cực trong cuộc sống.	0,5
	2. Thân đoạn + Tạo nên sự gần gũi, thân tình đối với mọi người: đồng cảm, sẻ chia, an ủi,...	0,5

	+ Là nguồn động lực, khích lệ thúc đẩy bản thân, hoặc những người xung quanh phát triển. + Dẫn chứng, bàn bạc, mặt trái vấn đề + Đánh giá lại vấn đề 3. Kết đoạn - Khẳng định giá trị của lời nói tích cực. - Liên hệ mở rộng/ Bài học cho bản thân: + Tập nói những lời tích cực với bản thân hoặc người khác.	0,5 0,5 0,25 0.25
	<i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,25
	<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
I + II		10

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ HS HÒA NHẬP
Môn: Ngữ Văn lớp 11

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	10,0
	1	-Từ ngữ miêu tả quả hồng: <i>thon thả, khoác, lung linh, tằm, chín rộ, giòn</i> -Hình ảnh miêu tả quả hồng: <i>quả hồng thon thả, màu vàng rực rỡ đến lạ kỳ, màu vàng muôn sắc độ của vô vàn những trái hồng đang tắm mình trong nắng thu, hồng chín rộ</i> - Trả lời được 1 từ khóa, hình ảnh như đáp án: 0,5 điểm	1,5
	2	- Yếu tố tự sự: (1.0) + <i>Bản tôi nhiều hồng lắm, hồng mọc tự nhiên thành rừng, từ trên núi miên man chảy xuống thung lũng.</i> + <i>cây hồng đứng đan xen cùng với các loài cây trong vườn tỏa bóng mát bao bọc những nếp nhà sàn đầm ấm dưới chân núi.</i> + <i>người già trong bản bảo khi sinh ra thì đã thấy bụi cây này rồi.</i> + <i>Mỗi một đời cây không nảy nở, lớn lên từ hạt như những giống cây ở miền quê khác. Nó tách mầm từ rễ cây, đội qua bao lớp đá, hé mắt, nảy lá.</i>	3,0

	+... - Yếu tố trữ tình: (1.0) + <i>Bản tôi nhiều hồng lắm.</i> + <i>Hồng bản tôi thật lạ!</i> -Tác dụng: (1.0) + Thể hiện được đặc điểm của cây hồng quê hương và tình cảm yêu quý, trân trọng, cảm giác gần gũi thân quen của tác giả với cây hồng quê mình. <i>Mỗi ý đúng 0.5, mỗi yếu tố chỉ cần 2 ý đúng. HS có thể diễn đạt cách khác.</i>	
3	- Nội dung chính của văn bản: + Văn bản nói về mùa hồng ở vùng núi quê hương tác giả. + Không khí tung bừng của người dân thôn bản khi đất trời vào thu, vào mùa hồng. + Tình cảm nhớ thương của tác giả đối với mùa hồng quê hương. <i>Mỗi ý đúng 0.75 điểm. HS có thể diễn đạt cách khác.</i>	1,5
4	- Nghĩa của từ <i>nồn nà</i>: có vẻ mịn màng và mượt mà. - Cách giải thích: phân tích nội dung nghĩa của từ. <i>Mỗi ý đúng 0.75 điểm.</i>	1,5
5	-Nêu thông điệp: (1.5 điểm) + Trân trọng những điều đẹp đẽ của quê hương, những nét văn hóa của quê hương. + Tình cảm dành cho quê hương. +... Lí giải hợp lí. (1.0 điểm)	2,5

---HẾT---